

MATERIAŁY BUDOWLANE	N O R M A B R A N Ż O W A	BN-91 6753-14
	Dyspersyjna masa asfaltowa Dysperbit	
		Grupa katalogowa 0715

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest dyspersyjna masa asfaltowa Dysperbit stosowana na zimno do wykonywania izolacji wodochronnych i przyklejania deszczułek posadzkowych.

1.2. Zakres stosowania przedmiotu normy. Dyspersyjna masa asfaltowa Dysperbit jest przeznaczona w szczególności do:

- renowacji i konserwacji asfaltowych pokryć dachowych,
- wykonywania pokryć dachowych bezosnowowych na podkładzie z jednej warstwy papy,
- wykonywania bezspoinowych powłok dachowych,
- gruntowania podłoża,
- przyklejania deszczułek posadzkowych do podkładu.

1.3. Określenia. Dyspersyjna masa asfaltowa Dysperbit jest wodną emulsją asfaltów ponaftowych, gliny bentonitowej oraz dodatków modyfikujących w postaci kauczków syntetycznych, tworzyw sztucznych, środków obniżających temperaturę krzepnięcia i inhibitorów korozji.

2. OZNACZENIE

DYSPERSYJNA MASA ASFALTOWA DYSPERBIT
BN-91/6753-14

3. WYMAGANIA

3.1. Wygląd zewnętrzny i konsystencja masy. Dyspersyjna masa asfaltowa Dysperbit powinna być barwy brunatnej, tiksotropowa, jednorodna, bez zbryleń i grudek surowców lub innych zanieczyszczeń, o konsystencji rzadkiej pasty. W temperaturze $20 \pm 2^\circ\text{C}$ powinna się dawać łatwo rozprowadzać za pomocą szpachli, pędzla lub szczotki na płycie szklanej lub metalowej.

3.2. Wygląd zewnętrzny powłoki. Powłoka z dyspersyjnej masy asfaltowej Dysperbit powinna być koloru czarnego, gładka, równa, bez pęcherzy, dobrze przylegająca do podłoża.

3.3. Trwałość masy. Masa Dysperbit nie powinna zmieniać właściwości wg 3.4 przez co najmniej 6 miesięcy od daty produkcji.

3.4. Pozostałe wymagania dla masy i powłoki — wg tablicy.

Właściwości	Wymagania	Badania wg
1	2	3
a) Zawartość wody w masie, %, nie więcej niż	60	5.4.3
b) Czas tworzenia powłoki, h, nie później niż po upływie	6	5.4.4
c) Zdolność rozcieńczania masy wodą, %, nie mniej niż	200	BN-82/6753-01
d) Odporność masy na wstrząsy mechaniczne po 3 h wstrząsania	zmiana wyglądu zewnętrznego niedopuszczalna	BN-82/6753-01
e) Zdolność klejenia deszczułki do betonu, siła, przy której działaniu następuje rozerwanie próbki, N, nie mniej niż	90	5.4.5
f) Giętkość powłoki grubości 1 mm w temperaturze -10°C przy przeginięciu na półobwodzie klocka średnicy 30 mm	powstawanie rys i pęknięć powłoki niedopuszczalne	5.4.6
g) Prześiąkliwość powłoki przy działaniu słupa wody wysokości 1000 mm, w ciągu 48 h	niedopuszczalne	5.4.7
h) Splywność powłoki z papy w pozycji pionowej w temperaturze 100°C , w ciągu 5 h	nie splywa	5.4.8

Zgłoszona przez Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Izolacji Budowlanej
Ustanowiona przez Dyrektora Instytutu Techniki Budowlanej dnia 29 marca 1991 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 października 1991 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 4/1991, poz. 10)

4. PAKOWANIE, PRZECCHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Pakowanie. Asfaltowa masa dyspersyjna Dysperbit powinna być pakowana w szczelnie zamykane bębny metalowe wg BN-87/5046-01, BN-87/5046-02, BN-87/5046-03 lub beczki z tworzyw sztucznych wg BN-89/6411-03, przy czym ilość masy w opakowaniu nie powinna być większa niż 200 kg.

Dopuszcza się ładowanie Dysperbitu w cysterny oraz stosowanie innego rodzaju opakowań po uzgodnieniu pomiędzy producentem, przewoźnikiem i odbiorcą, jeżeli opakowania te zabezpieczą produkt co najmniej w takim stopniu jak wymienione wyżej.

Na każdym opakowaniu należy umieścić nalepkę zawierającą co najmniej następujące dane:

- a) oznaczenie wg rozdz. 2,
- b) nazwę i adres producenta,
- c) masę netto, kg,
- d) datę produkcji,
- e) okres gwarancji,
- f) liczbę warstw składowania — 2¹⁾,
- g) liczbę warstw ładowania — 2¹⁾,
- h) napisy: „Przed użyciem dobrze wymieszać“, „Przechowywać w temperaturze powyżej 0°C“,

i) napis: „Przy stosowaniu wewnątrz pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi maksymalne zużycie dyspersyjnej masy asfaltowej Dysperbit nie może przekraczać 2 kg/m², a okres sezonowania tych pomieszczeń powinien wynosić co najmniej 2 tygodnie“.

Znakowanie opakowań transportowych powinno być zgodne z PN-85/O-79252. W przypadku stosowania paletyzacji bębny lub beczki należy ustawiać na paletach o wymiarach 800×1200 mm wg PN-88/M-78216.

Ładunek na palecie należy zabezpieczyć przed przemieszczaniem i deformacją tak, aby wraz z paletą tworzył zwartą, stabilną jednostkę ładunkową.

4.2. Przechowywanie. Dyspersyjna masa asfaltowa Dysperbit pakowana wg 4.1 powinna być przechowywana w temperaturze otoczenia wyższej niż 0°C.

Opakowania z masą dyspersyjną należy przechowywać w pozycji pionowej w liczbie warstw podanej na nalepce.

4.3. Transport. Dyspersyjna masa asfaltowa Dysperbit pakowana wg 4.1 może być przesyłana dowolnymi środkami transportu, z tym że temperatura otoczenia powinna być wyższa niż 0°C. Opakowania należy ustawić w pozycji pionowej w liczbie warstw podanej na nalepce ściśle jedno obok drugiego tak, aby tworzyły zwartą całość zabezpieczoną przed ewentualnym przesunięciem i uszkodzeniem. W transporcie samochodowym lub kolejowym należy przestrzegać obowiązujące przepisy transportowe²⁾.

¹⁾ Dotyczy bębnow lub beczek, a w przypadku stosowania innych opakowań liczby warstw składowania i ładowania powinny być uzgodnione pomiędzy producentem, przewoźnikiem i odbiorcą.

²⁾ Patrz Informacje dodatkowe p. 2.

5. BADANIA

5.1. Program badań

5.1.1. Badania niepełne obejmują:

- a) sprawdzenie wyglądu zewnętrznego i konsystencji masy (3.1),
 - b) badanie zawartości wody w masie (3.4a),
 - c) badanie czasu tworzenia powłoki (3.4b),
 - d) badanie zdolności rozcieńczania masy wodą (3.4c).
- Badania niepełne należy przeprowadzać dla każdej partii masy Dysperbitu przedstawionej do odbioru.

5.1.2. Badania pełne obejmują badania wg 5.1.1 oraz:

- a) sprawdzenie wyglądu zewnętrznego powłoki (3.2),
- b) badanie odporności masy na wstrząsy mechaniczne (3.4d),
- c) badanie zdolności klejenia deszczułki do betonu (3.4e),
- d) badanie giętkości powłoki (3.4f),
- e) badanie przesiąkliwości powłoki (3.4g),
- f) badanie spływności powłoki (3.4h).

Badania pełne należy przeprowadzać okresowo co najmniej raz na miesiąc oraz każdorazowo przy zmianie surowców i na żądanie odbiorcy.

5.2. Wielkość partii. Partię dyspersyjnej masy asfaltowej Dysperbit stanowi nie więcej niż 150 sztuk opakowań jednego rodzaju lub jedna cysterna. W przypadku dostawy Dysperbitu w większej liczbie opakowań należy całą dostawę podzielić na partie składające się z nie więcej niż 150 sztuk opakowań.

5.3. Pobieranie próbek oraz przygotowanie próbki ogólnej i średniej próbki laboratoryjnej — wg BN-82/6753-01.

5.4. Opis badań

5.4.1. Sprawdzenie wyglądu zewnętrznego i konsystencji masy należy wykonać w temperaturze $20 \pm 2^\circ\text{C}$ na zgodność z wymaganiami wg 3.1 przez oględziny nie uzbrojonym okiem masy rozprowadzanej szpachlą lub pędzlem na płycie szklanej lub metalowej warstwą grubości około 1 mm.

5.4.2. Sprawdzenie cech zewnętrznych powłoki

5.4.2.1. Przygotowanie próbek do badań. Masę Dysperbit należy nałożyć nożem lub pędzlem na powierzchnię trzech płytek metalowych lub szklanych o wymiarach 70×70 mm warstwą grubości około 1 mm.

5.4.2.2. Klimatyzacja próbek. Probki przygotowane do badań należy przechowywać w temperaturze $20 \pm 2^\circ\text{C}$ przez 24 h, a następnie przenieść do suszarki nagrzałej do temperatury $40 \pm 2^\circ\text{C}$ i pozostawić na 8 h. Po tym czasie należy przerwać ogrzewanie, a próbki pozostawić do następnego dnia, w którym przeprowadza się dalsze wygrzewanie w temperaturze $60 \pm 2^\circ\text{C}$ przez 8 h. Wygrzewanie należy powtórzyć trzeciego dnia w warunkach takich jak w dniu poprzednim.

5.4.2.3. Wykonanie badania. Po klimatyzacji wg 5.4.2.2 próbkę należy wyjąć z suszarki i po ochłodzeniu do temperatury pokojowej wykonać nieuzbrojonym okiem oględziny uzyskanych powłok. Badanie należy wykonać na trzech próbkach.

5.4.2.4. Ocena wyników. Wyniki badań należy przyjąć za dodatnie, jeżeli wygląd powłoki na co najmniej dwóch płytkach jest zgodny z wymaganiami wg 3.2.

5.4.3. Badanie zawartości wody w masie należy wykonać wg PN-83/C-04523, z tym że badana próbka powinna mieć masę 25 ± 50 g.

5.4.4. Badanie czasu tworzenia powłoki należy wykonać wg BN-76/6753-03, z tym że badane próbki należy przechowywać w temperaturze $20 \pm 2^\circ\text{C}$ przez 6 h.

5.4.5. Sprawdzenie zdolności klejenia deszczułki do betonu

5.4.5.1. Przygotowanie próbek do badań. Do badań należy przygotować kostki betonowe o wymiarach $70 \times 70 \times 70$ mm z zaprawy cementowej marki 12 wg PN-90/B-14501, poddane co najmniej 10-dniowemu okresowi twardnienia oraz kawałki deszczułek posadzkowych o powierzchni dopasowanej do kostek. Jedną powierzchnię kostek należy zagruntować masą Dysperbit rozcieńczoną wodą destylowaną w stosunku 1:2 lub innym asfaltowym roztworem gruntującym. Tak przygotowane kostki należy przechowywać przez 24 h w temperaturze $20 \pm 2^\circ\text{C}$. Na zagruntowaną powierzchnię kostek betonowych oraz na jedną powierzchnię deszczułek należy nałożyć warstwę masy Dysperbit grubości około 1 mm, następnie skleić dociskając posmarowane powierzchnie tak, aby spoina utworzona z masy miała grubość około 1 mm. Następnie uzyskane próbki należy poddać klimatyzacji wg 5.4.2.2.

5.4.5.2. Wykonanie badania. Po zakończeniu klimatyzacji próbki należy pozostawić do następnego dnia w temperaturze $20 \pm 2^\circ\text{C}$, a następnie poddać rozrywaniu przy użyciu zrywarki z prędkością rozciągania 50 mm/min. Na skali dynamometru należy odczytać wartość siły, przy której próbka uległa rozerwaniu. Badanie należy wykonać na trzech próbkach.

5.4.5.3. Ocena wyników. Wyniki badań należy przyjąć za dodatnie, jeżeli średnia arytmetyczna poszczególnych wyników jest zgodna z 3.4e).

5.4.6. Sprawdzenie giętkości

5.4.6.1. Przygotowanie próbek do badań. Powierzchnie czterech pasków tektury o gramaturze 400 g/m^2 wg PN-88/P-50520 lub czterech pasków papy asfaltowej izolacyjnej wg PN-89/B-27617 o wymiarach 200×50 mm należy pokryć jednostronnie masą Dysperbit warstwą grubości około 1 mm, a następnie próbki należy klimatyzować wg 5.4.2.2.

5.4.6.2. Wykonanie badania. Po klimatyzacji próbki należy wyjąć z suszarki i pozostawić w temperaturze $20 \pm 2^\circ\text{C}$ do następnego dnia. Badanie giętkości należy wykonać wg PN-90/B-04615, z tym że próbki wraz

z klockami należy przechowywać w lodówce w temperaturze -10°C przez 2 h.

5.4.7. Sprawdzenie przesiąkliwości

5.4.7.1. Przygotowanie próbek do badań. Dwa krążki tektury o gramaturze 400 g/m^2 wg PN-88/P-50520 i średnicy 100 mm należy pokryć jednostronnie warstwą masy Dysperbit grubości około 1 mm, po czym po upływie 4 h należy nałożyć kolejną warstwę masy również grubości 1 mm. Następnie próbki należy poddać klimatyzacji wg 5.4.2.2.

5.4.7.2. Wykonanie badania. Po klimatyzacji należy wykonać badanie wg PN-90/B-04615 metodą ciśnienia słupa wody.

5.4.8. Sprawdzenie spływności powłoki

5.4.8.1. Przygotowanie próbek do badań. Powierzchnie trzech próbek papy asfaltowej izolacyjnej wg PN-89/B-27617 o wymiarach 100×100 mm należy pokryć jednostronnie masą Dysperbit warstwą grubości około 1 mm, a następnie próbki klimatyzować wg 5.4.2.2.

5.4.8.2. Wykonanie badania. Po klimatyzacji próbki należy wyjąć z suszarki i pozostawić w temperaturze $20 \pm 2^\circ\text{C}$ do następnego dnia. Na utworzonej z masy Dysperbit powłoce należy zaznaczyć farbą syntetyczną ogólnego stosowania lub dermatografem dwie poziome kreski w odległościach 30 i 60 mm mierząc od górnej krawędzi. Po wyschnięciu farby próbki należy umieścić w suszarce nagrzanej do temperatury $100 \pm 2^\circ\text{C}$ na 5 h tak, aby badana powierzchnia znajdowała się w pozycji pionowej. Po wyjęciu próbek z suszarki i ich ostudzeniu należy wykonać pomiar odległości naniesionych znaków za pomocą linijki z podziałką milimetrową mierząc od górnej krawędzi próbki.

5.4.8.3. Ocena wyników. Wyniki badań należy przyjąć za dodatnie, jeżeli wszystkie badane próbki nie wykazały spływania masy.

5.4.9. Pozostałe badania — wg norm podanych w tabelicy.

5.5. Ocena partii. Partię dyspersyjnej masy asfaltowej Dysperbit należy uznać za zgodną z wymaganiami normy, jeżeli badania niepełne i ostatnie badania pełne dały wynik dodatni.

5.6. Zaświadczenie o wynikach badań. Do każdej partii dyspersyjnej masy asfaltowej Dysperbit uznanej w wyniku badań za zgodną z wymaganiami normy należy dołączyć świadectwo jakości zawierające:

- a) nazwę i adres producenta,
- b) oznaczenie wg rozdz. 2,
- c) wielkość partii,
- d) stwierdzenie zgodności partii z normą, a na żądanie odbiorcy — wyniki badań pełnych,
- e) datę wystawienia świadectwa.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Izolacji Budowlanej, Katowice.

2. Normy i dokumenty związane

PN-90/B-04615 Papy asfaltowe i smołowe. Metody badań
PN-90/B-14501 Zaprawy budowlane zwykłe
PN-89/B-27617 Papa asfaltowa na tekturze budowlanej
PN-83/C-04523 Oznaczanie zawartości wody metodą destylacyjną
PN-88/M-78216 Palety ładunkowe płaskie jednopłytowe czterowiejs-
ciowe bez skrzydeł drewniane 800×1200 — EUR
PN-85/O-79252 Opakowania transportowe z zawartością. Znaki
i znakowanie. Wymagania podstawowe
PN-88/P-50520 Tektura budowlana do wyrobu papy
BN-87/5046-01 Opakowania transportowe metalowe. Bębny z obrę-
czami wytłaczanymi
BN-87/5046-02 Opakowania transportowe metalowe. Bębny bez
obrzęczy
BN-87/5046-03 Opakowania transportowe metalowe. Bębny z obrę-
czami nasadzonymi
BN-89/6411-03 Opakowania transportowe z tworzyw sztucznych.
Beczki
BN-82/6753-01 Asfaltowa emulsja anionowa do izolacji wodochron-
nych
BN-76/6753-03 Asfaltowa pasta emulsyjna

Ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz. U z dnia
28 listopada 1984 r. nr 53 poz. 272)

Regulamin Przedsiębiorstwa Polskie Koleje Państwowe o ładowaniu
i zabezpieczaniu przesyłek towarowych (Dz. TiZK nr 9 poz. 68
z 1985 r.)

Załącznik II do Umowy o wzajemnym użytkowaniu wagonów to-
warowych w Komunikacji międzynarodowej (RIV) (Dz. TiZK
nr 15 poz. 119 z 1981 r.)

3. Symbol wg SWW — 1461-39.

4. Autorzy projektu normy — mgr inż. Danuta Banaszkiewicz,
mgr Jan Mastalski — Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy
Przemysłu Izolacji Budowlanej, Katowice.

5. Ocena higieniczna Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie.
Przy stosowaniu wewnątrz pomieszczeń przeznaczonych na stały po-
byt ludzi maksymalne zużycie dyspersyjnej masy asfaltowej Dys-
perbit nie może przekroczyć 2 kg/m², a okres sezonowania tych
pomieszczeń powinien wynosić co najmniej 2 tygodnie.

6. Dokument, na podstawie którego opracowano projekt normy.
Projekt normy został opracowany na podstawie świadectwa nr 698/88
ITB dopuszczającego do stosowania w budownictwie dyspersyjną
masę asfaltową Dysperbit.

7. Gęstość objętościowa masy asfaltowej Dysperbit w g/m³ —
900 ÷ 1200.

16. **BN-91/6753-14 Dyspersyjna masa asfaltowa. DYSPERBIT**

zmiana 1

0715

92.11.30

1. W punkcie **5.4.4.**, zamiast:

5.4.4. badanie czasu tworzenia powłoki należy wykonać wg BN-76/6753-03, z tym, że badane próbki należy przechowywać w temperaturze $20 \pm 2^{\circ}\text{C}$ przez 6 h, powinno być:

5.4.4. Badanie czasu tworzenia próbki

5.4.4.1. Przyrządy. Wanna do przechowywania próbek w wodzie powinna być wykonana z materiału nie ulegającego korozji, o dowolnym kształcie i wymiarach.

5.4.4.2. Przygotowanie kostek betonowych. Do badań należy przygotować kostki betonowe o wymiarach $70 \times 70 \times 70$ mm z zaprawy cementowej marki 12 wg PN-90/B-14501. Do badań należy stosować kostki, których okres twardnienia wynosi co najmniej 10 dni.

5.4.4.3. Wykonanie badania. Jedną powierzchnię kostek przygotowanych wg 5.4.4.2 należy pokryć jednokrotnie badaną masą. Następnie tak przygotowane próbki należy pozostawić w pomieszczeniu o temperaturze $20 \pm 2^{\circ}\text{C}$ na 6 h. Po upły-

wie tego czasu próbki należy umieścić w wannie wg 5.4.4.1 z wodą destylowaną o temperaturze $20 \pm 2^{\circ}\text{C}$ tak, aby woda zakrywała powierzchnię kostek pokrytych masą i przytrzymywać je przez 1 h. Następnie próbki wyjąć z wody i poddać obserwacji powierzchni kostek pokrytych masą oraz sprawdzić zabarwienie wody. Badanie należy wykonać na dwóch próbkach.

5.4.4.4. Ocena wyników. Wynik badania należy uznać za dodatni, jeżeli po wyjęciu z wody pokryte masą powierzchnie kostek zachowały całkowicie powłokę, a woda pozostała bezbarwna.

2. W INFORMACJACH DODATKOWYCH w p. **2. Normy i dokumenty związane** skreśla się normę: BN-76/6753-03 Asfaltowa pasta emulsyjna.

(Biuletyn PKNMiJ nr 3/93 poz. 25)